

DRACI NA PODPORU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ PO CELÉM SVĚTĚ

(PRACOVNÍ LIST)

LOVEC DRAKŮ

A zvláštní je, že ani já jsem na Hasana nemyslel jako na kamaráda. Alespoň ne v obvyklém smyslu toho slova. Přestože jsme jeden druhého učili jezdit na kole bez držení nebo jsme spolu postavili funkční domácí fotoaparát z papírových krabic. Přestože jsme celou zimu pouštěli draky a honili se za nimi. Přestože pro mne je tvář Afghánistánu tvář toho kluka s křehkými kostmi, oholenou hlavou a nízko posazenýma ušima, kluka s obličejem jak Čínská loutka, trvale ozářeným úsměvem rozštěpených rtů.

Přes všechny tyto skutečnosti. Tradice se lehko nepřekoná. Ani náboženství. Nakonec jsem vždycky já byl Paštun a on Hazár, já byl sunnita a on šíita, a na tom se nikdy nic nezmění. Nikdy.

*...
Že bude Hasan negramotný jako Alí a většina Hazárů, bylo rozhodnuto hned, jak se narodil, a dost možná i dřív, v okamžiku, kdy byl v Sanaubřině nevstřícném lůně počat – nač by také sluhovi bylo psané slovo? Avšak navzdory své neznalosti, anebo možná právě proto Hasan po tajuplnosti slov prahl, mocně ho lákal neznámý svět, jemu odepřený.*

HOSSEINI, Khaled. *Lovec draků*. Eva KONDRYSOVÁ, přel. 1. vyd. Praha: Rozmluvy, 2007. ISBN 978-80-85336-39-9. s. 31, 33

1. Na základě úryvku se pokuste odhadnout, jaký je vztah mezi Hasanem a vypravěčem příběhu Amírem. Dohleďte na internetu, kdo jsou Paštuni a Hazárové, a jak to souvisí se zvláštním typem přátelství mezi hrdiny příběhu. Jaký je osud Hazárů v současném Afghánistánu?
2. Přístup ke vzdělání má v tomto úryvku až symbolický význam. Proč bude Hasan pravděpodobně vždy negramotný? Jaké dovednosti či vědomosti by asi ocenil Hasan v tomto úryvku? Jak se o vzdělání vyjadřuje Úmluva o právech dítěte OSN z roku 1989?

KRÁTKÁ HISTORIE AFGHÁNISTÁNU VE 20. A 21. STOLETÍ

Doplňte chybějící text. Využijte slova v nápovědě:

George Bush mladší, křižovatkou, Tálibán, Britové, 20. století, 11.9.2001, SSSR, komunistická, Sovětský svaz, internacionální, válku proti terorismu, Trvalá svoboda, 2021, 40

Afghánistán byl vždy významnou obchodních cest a místem mocenských sporů velkých mocností. V 19. století to byli, kteří se několikrát pokusili získat vliv nad touto oblastí. Neúspěšně.

Velkou část století panoval v Afghánistánu relativní klid a prosperita. To vše skončilo v roce 1973, kdy byl svržen poslední afghánský král Muhammad Záhir Šáh z dynastie Barakzaj. Země se na následujícíchlet ocitla ve válce. Po komunistickém převratu afghánská komunistická vláda pozvala do země vojska (stát)....., která v rámci tzv. pomoci v zemi působila až do roku 1989, kdy byla nucena se stáhnout. Po odchodu vojsk se vlády v zemi postupně zmocnili příslušníci radikálního islámského hnutí Na území Afghánistánu vznikaly výcvikové tábory teroristů. Dnedošlo k teroristickým útokům na New York a Washington. Tehdejší prezident USAvyhlásil globálníVojska USA a jejich spojenců zahájila operacis cílem zničit základny teroristů a zajmout jejich vůdce. Začala dvacetiletá válka proti teroristům a islámistům v Afghánistánu. Poslední spojenečtí vojáci opustili Afghánistán v srpnu roku

GEOGRAFIE AFGHÁNISTÁNU

Přírodní podmínky

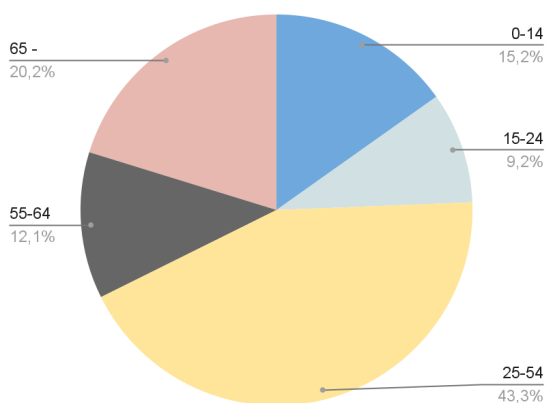
Afgánistán leží ve střední Asii. Má rozlohu přes 600 000 km² a je větší než třeba Francie či Španělsko s Portugalskem dohromady. Jedná se o velmi hornatou zemi s průměrnou výškou skoro 2 000 metrů nad mořem. Nejznámějším pohořím je Hindúkuš, jehož vrcholy přesahují 7 000 metrů. Jednotlivá horská údolí jsou často izolovaná a velmi obtížně přístupná. Nížiny a roviny najdeme pouze na severu a jihozápadě země. Podnebí je horské, chladné zimy se střídají s horkými a suchými léty.

Socioekonomické podmínky

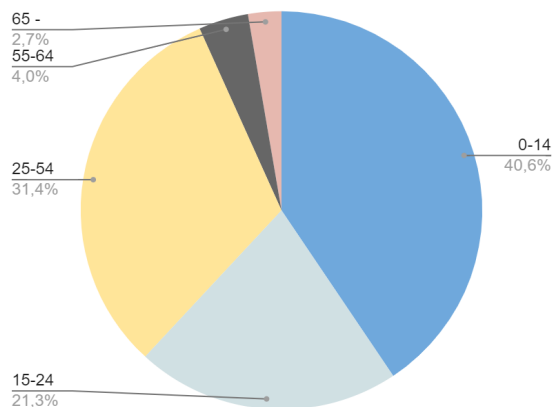
V Afgánistánu žije takřka 40 milionů obyvatel. Věkové složení je však oproti České republice velmi odlišné. Porovnej věkovou strukturu na přiložených grafech. Země je rozdělena mezi mnoho etnik a národů, které často žijí i v okolních zemích. Žijí zde Paštunové, Tádžikové, Hazáři, Uzbeci. Naprostá většina obyvatel se hlásí k sunnitské větvi islámu. Ekonomika země je velmi málo rozvinutá. HDP na obyvatele je zde asi 20× nižší než v České republice. Afgánistán patří mezi nejchudší země světa se všemi problémy, které to přináší. Velká část obyvatel se živí zemědělstvím v údolích, jež jsou sevřená horami. Dlouholetá válka a konflikty přeorientovaly ekonomiku na obchod se zbraněmi a opiem, které se stalo hlavním vývozním artiklem země.

1. Porovnejte grafy věkové struktury Afgánistánu a České republiky. Zjistěte, v jakých věkových kategoriích se významně liší. Diskutujte, proč tomu tak je.
2. Přestože je Afgánistán chudou zemí, žije zde mnoho dětí. Proč? Jak asi prožívají své dětství?

Věkové složení obyvatel České republiky

Věkové složení obyvatel Afgánistánu

Pro více informací využijte například:

<https://www.irozhlas.cz/zpr-avy-tag/afghanistan>

https://www.klim-adiagramme.de/pics/st_afghan.html

<https://atlas.mapy.cz/?maps>

zdroje:

CZECHTRADE. *Afgánistán* [online]. 2021 [cit. 21.09.2021]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/afghanistan-souhrnna-teritorialni-informace/>

DC: CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY. Explore All Countries. In: *The World Factbook* [online]. 2021 [cit. 21.09.2021]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/>

DĚTSKÁ PRÁVA

Víte, že existuje dokument, v němž je zakotveno právo dětí vzdělávat se? Tento dokument deklaruje, že „dítě pro svou tělesnou a duševní nezralost potřebuje zvláštní záruky, péči a odpovídající právní ochranu před narozením i po něm“.

1. Vyškrtáním uvedených práv dítěte ve čtyřsměrce vám v textu zbudou písmena, z nichž poskládáte název tohoto dokumentu.

NA ŽIVOT, UŽÍVAT VLASTNÍ JAZYK, NA JMÉNO, NA OCHRANU ZDRAVÍ, NA LÉČENÍ. NA OCHRANU SOUKROMÍ, NEBÝT TÝRÁNO, ŽÍT SE SVÝMI RODIČI, SDRUŽOVAT SE, MÍT SVÉ NÁZORY, NA VOLNÝ ČAS, NA PRESUMPCI NEVINY, NA ODPOČINEK, NA SOCIÁLNÍ PÉČI, NA VZDĚLÁNÍ, PROJEVOVAT VÍRU, NA POMOC, SHROMAŽĎOVAT SE, BÝT VYSLYŠENO, SVOBODNĚ MYSLET, ZNÁT SVÉ RODIČE

Í	K	Y	Z	A	J	Í	N	T	S	A	L	V	T	A	V	Í	Ž	U	N
V	I	Č	I	D	O	R	I	M	Ý	V	S	E	S	T	Í	Ž	Ú	S	A
A	N	A	O	D	P	O	Č	I	N	E	K	M	L	U	V	Í	E	A	Ž
R	I	Č	É	P	Í	N	L	Á	I	C	O	S	A	N	A	N	S	Č	I
D	P	R	O	J	E	V	O	V	A	T	V	Í	R	U	Í	Á	T	Ý	V
Z	O	N	Á	R	Ý	T	T	Ý	B	E	N	⊠	O	⊠	N	L	A	N	O
U	P	Y	R	O	Z	Á	N	É	V	S	T	Í	M	R	E	Ě	V	L	T
N	Á	V	E	CH	C	O	M	O	P	A	N	⊠	D	Í	Č	D	O	O	O
A	Z	N	Á	T	S	V	É	R	O	D	I	Č	E	T	É	Z	Ž	V	N
R	O	N	E	Š	Y	L	S	Y	V	T	Ý	B	Ě	T	L	V	U	A	É
CH	S	V	O	B	O	D	N	Ě	M	Y	S	L	E	T	A	A	R	N	M
O	E	S	T	A	V	O	Ď	Ž	A	M	O	R	H	S	N	N	D	E	J
A	N	A	O	CH	R	A	N	U	S	O	U	K	R	O	M	Í	S	⊠	A
N	⊠	Y	N	I	V	E	N	I	C	P	M	U	S	E	R	P	A	N	N

Název dokumentu

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

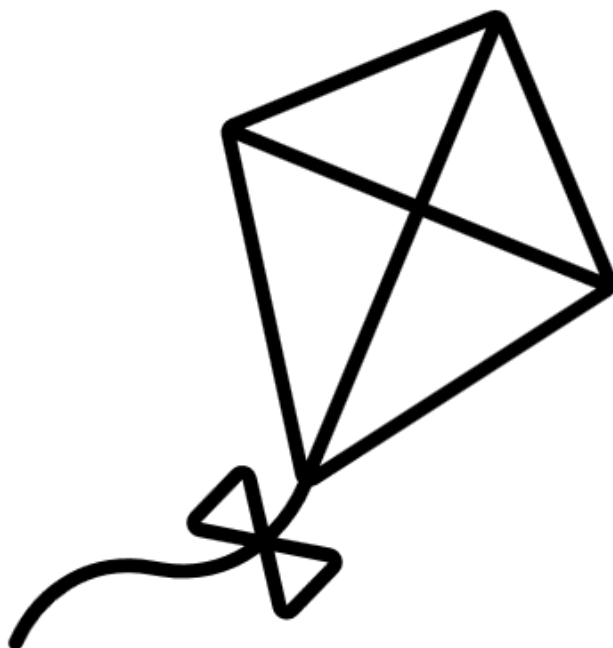
2. Zjistěte pomocí dostupných zdrojů:

- a) ve kterém roce byl vydán tento dokument
- b) která světová organizace tento dokument připravila a garantuje jeho dodržování
- c) kdy tento dokument přijal náš stát
- d) kolik zemí ratifikovalo tento dokument a které země ho odmítly ratifikovat
- e) v jakých jazycích je tento dokument sepsán

20. října 2022 na Letenské pláni od 13:00 do 14:00

nebo kdykoliv letos na podzim,
přidat se můžeš i TY!

JAKOU PODOBU A BARVU BUDE MÍT TVŮJ DRAK?

POKUD CHCEŠ POMOCI I FINANČNĚ, JE SPOUSTA MOŽNOSTÍ, CO MŮŽEŠ UDĚLAT. SLOŽITÝ PŘÍSTUP KE VZDĚLÁNÍ MAJÍ DĚTI NEJEN NA DRUHÉ STRANĚ SVĚTA, ALE I DĚTI U NÁS. PODÍVEJ SE NA NÁSLEDUJÍCÍ ODKAZY:

UNICEF největší světová organizace na ochranu a podporu dětí <https://www.unicef.cz/vzdelani/>

Člověk v tísni pomáhá dětem v mnoha zemích <https://www.skutecnydarek.cz/>

Sluneční škola v indickém Himálaji pomáhá konkrétní skupině lidí <http://www.surya.cz/podporte-nas>

Slovo 21 pomáhá v sociálně slabých rodinách v České republice, aby děti uspěly ve škole

<https://www.slovo21.cz/projects/dza-dureder-cz>

#kitesforeducation